N°. 315.

DE GRONDWET.

1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van een tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . " 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

WOENSDAG 31 MEI.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement ƒ 70, Ned. Cour.

Hoe tegenwoordig wetten worden doorgedreven.

In eenige achtereenvolgende artikelen is door ons het bewijs geleverd, dat de Regering en de Kamer, sedert hare optreding beiden, niets van aanbelang hebben uitgevoerd, dan alleen *de quasi-wet op de Kerkgenootschappen* en eene verminkte *armenwet*, die de kiem van ineenstorting in zich draagt, aangenomen.

Door welke manoeuvres de eerste wet tot stand is kunnen komen, zal niet noodig zijn te herinneren; en op welk eene consequente wijs eene zoogenaamde "meerderheid" van negen stemmen is gevonden voor de armenwet, werd gister met een enkel voorbeeld door ons toegelicht.

Het is evenwel zeer dienstig, dat wij ook de aandacht vestigen op de wijze, waarop *deze* Regering andere wetten dan de opgenoemde tracht door te drijven, en, onder welke omstandigheden de meerderheid *dezer* Kamer waarschijnlijk verlof vindt, om ze aan te nemen.

Er zijn nog twee wetten aanhangig, die getuigenis geven van het interim des heeren VAN HALL als Minister van finantiën. De eerste is gedurende eenige dagen in discussie geweest; omtrent de tweede is thans het Voorloopig Verslag uitgebragt.

De eerste wet strekt tot wijziging der wetten betreffende den accijns van het gemaal. De titel is grootsch, en welligt verkeerde het volk een oogenblik in de hoop, dat zij de wet *van vermindering* van belasting was, die, altijd volgens den heer VAN HALL — reeds zoo lang zou gereed liggen! Och neen! Er is iemand in Maastricht, die zijn geluk met eene nieuwe meelbereiding wil beproeven; die speculant behoort waarschijnlijk tot de vrienden, en fluks biedt de heer VAN HALL eene wijziging voor in de wetten betreffende den accijns van het gemaal, alleen met het oog op dien enkelen speculant, zonder te letten op de bezwaren van de bestaande industrie; zonder zelfs in een onderzoek te treden of het niet mogelijk ware, om, door eene goede omwerking der wetten, niet slechts de opkomst der nieuwe industrie te bevorderen, maar ook de bestaande van den druk, waaronder zij gebukt gaat, te ontlasten. Niets van dat alles. Er worden wijzigingen voorgesteld ten behoeve van deze enkele fabriek, ten gevolge waarvan zij eene concurrentie kan openen tegen de meer dan twee duizend korenmolens hier te lande, die voor hen onhoudbaar zal wezen. Niemand wordt gehoord over deze wijzigingen; alleen zendt de Minitter de wet toe.... aan wien? Aan den speculant te Maastricht. Tot hem wordt de vraag gerigt: "Is de wet goed?" Het antwoord luidt: "Ja", en zonder zelfs daarop te letten, dat deze enkele belanghebbende, zoo hij al begrijpt de eischen van zijn eigen fabrikaat, dan toch stellig niet gelet heeft op de belangen zijner concurrenten, wordt op *dit advies, en op dat advies alleen*, een wetsontwerp aan de Staten-Generaal ingediend! Wat gebeurt er verder? De voordragt wordt zoo spoedig in behandeling genomen, dat de belanghebbenden niet tijdig hunne bezwaren kunnen indienen; en het is eerst, toen de stukken gewisseld waren, dat men van onderscheidene zijden gewigtige bedenkingen tegen het voorstel ontving. Te vergeefs betoogen de kamers van koophandel en fabrieken te *Amsterdam* en te *Zaandam*, dat de wet haar doel niet zal bereiken; dat, ten aanzien der gebouwen, der bewerking van het graan, en der contrôle-voorschriften worden gegeven, welke met de natuur dezer fabriek en hare grondstof in strijd zijn; te vergeefs toonen zij aan, dat het ontwerp zelfs onze gewone molens, tegen welke het een voordeel aan nog niet aanwezige mededingers schenkt, belet de verbeteringen in te voeren, welke het zegt te begunstigen; — de Minister van Finantiën blijft er bij, ook gedurende de discussiën der Kamer: "De kamers van Koophandel begrijpen er niets van; mijn man te Maastricht is de eenig geloofwaardige; *hij* vindt de wet goed, en daarmeê is het uit." Eene dergelijke eenzijdige behandeling van de algemeene belangen bevreemdt ons bij *deze* Regering niet; en wij hebben ons evenmin verbaasd, dat ook *deze* Kamer haar zegel aan dergelijke poging heeft gehecht. Wij wenschen evenwel billijk te zijn, en meenen, dat de eenzijdigheid in dit geval, minder voortspruit uit de *bedoeling* om een enkelen te begunstigen boven het algemeen, maar uit de onbekwaamheid der Regering, om eene goede wet te ontwerpen. Zoo als de Minister van Justitie onlangs verklaarde, is "lappen" gemakkelijk; de Heer VAN HALL heeft van die les geprofiteerd, en buiten magte de wetten betreffende den accijns van het gemaal grondig te verbeteren, is er, voor de omstandigheden, een vreemde lap op gelegd, die echter de goede werking van het overig, trouwens gebrekkige deel ten eenemale stremt.

Het voorloopig verslag der Tweede Kamer over de tweede, der door ons bedoelde wetten, toont voldingend aan, dat omtrent een allerbelangrijkst onderwerp, op gelijke ondoordachte wijs en met gelijke eenzijdigheid, is gehandeld. Hier geldt het: "wijzigingen in het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer". In al de afdeelingen heeft men met levendigheid geklaagd, dat ook deze zaak te spoedig aan de orde was gesteld. Men merkte teregt op, dat "elke tariefsherziening, al is die "slechts van partiëlen aard, in zoo vele bijzondere be"langen grijpt, dat het voor de leden der Kamer niet "mogelijk is, daarover een juist oordeel te vellen, zoo "lang de woordvoerders dier belangen niet voldoende "gelegenheid gehad hebben, hunne bezwaren en beden"kingen deswege te doen kennen, en over de in aan"merking komende vraagstukken licht te verspreiden. "Wetsbepalingen van dezen aard oefenen een te gewig"tigen invloed op de volkswelvaart uit, dan dat alle "overhaasting in de behandeling daarvan niet te mis"prijzen zou zijn". Even algemeen was de klagte: "dat "de leden der Kamer daarenboven als met den slag "gewaarschuwd waren, dat zij zich met het tegenwoordig "ontwerp in de afdeelingen hadden bezig te houden, "*en hun was dus de tijd niet gelaten, om zich daarop*, "*ook door zelven inlichting bij deskundigen in te winnen*, "*genoegzaam voor te bereiden*". Zeer juist werd, ten gevolge dezer klagte, aangemerkt: "dat eene geregelde "afdoening der bij de Kamer aanhangige wetten wen"schelijk is, werd door niemand betwist; maar aan de "behoefte van bespoediging *moest de* GOEDE *afdoening* "*van zaken niet worden opgeofferd*." Wanneer wij deze klagten vernemen, dan blijkt, dat de waarborg ten eenemale ontnomen wordt, die de Grondwet in het voorloopig onderzoek der wetten in de afdeelingen heeft geschonken; immers als de leden der Kamer niet op de hoogte zijn van het onderwerp, beteekent het onderzoek niets en wordt dat tot een ijdelen vorm teruggebragt.

Maar evenmin als bij de eerste wet heeft de Regering goedgevonden, bij deze tweede het gevoelen van de kamers van koophandel en fabrieken in te winnen. "*Vrij algemeen*" heeft men, volgens het verslag "*daar*"*over bevreemding aan den dag gelegd.* Men meende "*dat tot nu toe* in den regel, zulk eene voorafgaande "raadpleging der bedoelde kamers, *die in zaken van* "*dezen aard bij uitnemendheid deskundig moeten worden* "*geacht*, had plaats gegrepen." De Kamer had te meer regt, zich over dergelijke handelwijze te verwonderen, omdat, "reeds onder het vorige ministerie eene aanschrijving "was gedaan aan al de Kamers van Koophandel en Fabrie"ken, met het doel, om haar gevoelen over eene meer alge"meene tariefsherziening te leeren kennen." Hier is de "tegenovergestelde rigting" zeer openbaar. De tegenwoordige Regering onderzoekt, oordeelt en beslist *alleen*; gaat de wettige, daartoe ingestelde collegiën van advies en informatie *voorbij*; en dwingt op die wijs de Kamer haar oordeel uit te brengen over belangrijke, eenzijdig ontworpen maatregelen. Te gelijker tijd, om dan toch *stemming* over het grootst mogelijk *getal* wetten te erlangen — opdat niet langer het verwijt van werkeloosheid kunne geschieden — wordt aan de leden den tijd niet gegund, om dan ten minste *zelven* te onderzoeken; tot overhaasting wordt aangedrongen en bepleit, om aan diep ingrijpende maatregelen, zonder voorafgaand veelzijdig onderzoek, zonder alle partijen gehoord te hebben, dank zij eene gewillige meerderheid, hun beslag te geven.

Deze beide treffende voorbeelden geven, zoo het noodig ware, op nieuw het bewijs, dat onder *deze* Regering en met *deze* Kamer het maken van wetten (zoo als het *Handelsblad* heden te regt doet opmerken) "een *dobbelspel*, of hoogstens *kansberekening* wordt!" Wij hebben te veel vertrouwen in het gezond verstand der kiezers, om te kunnen gelooven, dat zij tot de bestendiging van een dergelijken, voor de belangen des vaderlands hoogst nadeeligen toestand zullen medewerken.

Wij hebben hier slechts gesproken, van de *wijze*, waarop Regering en Kamer tegenwoordig wetten tot stand trachten te brengen; van den *inhoud* hebben wij gezwegen. De discussiën over het eerste en het voorloopig verslag over het tweede ontwerp staven overigens, ten volle, het ongunstige oordeel, dat wij over beiden in ons N°. 313 hebben gemeld.

"Vrij algemeen" heeft men zich verklaard "*tegen het beginsel*" van de wet, houdende wijzigingen in het tarief; omdat het, in strijd met onze scheepvaart-wetgeving, het reciprociteitsstelsel in den handel wil invoeren. Hoe het oordeel is over de wijziging van de wetten op den accijns van het gemaal, blijkt uit het door ons gegeven verslag der discussiën. Op den, bij deze gelegenheid op nieuw ontstanen en belangrijken strijd over het accijnsstelsel zelf, komen wij nader terug.

Het Ministerie van Oorlog heeft van het "*Tooneel van den oorlog in het Oosten*" eene kaart uitgegeven, en die bij de boekhandelaren des Rijks algemeen verkrijgbaar gesteld tegen den prijs van ƒ 1.25.

Op dit oogenblik beoordeelen wij de waarde niet van deze kaart, ofschoon het ons, reeds bij eene oppervlakkige beschouwing, toegeschenen is, dat zij noch op volledigheid, noch op juistheid van teekening aanspraak maken mag. Zoo is er de baai van Beïcos niet op te vinden; te vergeefs zoekt men, in de Dobrutschka, naar de stad Kassimschi bij Hirsova; naar de vesting Czernawoda of de stad Dunawecz. De aanmerkelijke uithoek, waaraan Kavarna is gelegen, wordt er als eene regte lijn voorgesteld; in de nabijheid van Silistria zoekt men te vergeefs de stad Kusgoen; en tweemaal vindt men onder elkander Rasova, terwijl de eerste der beide plaatsen, die het digtst bij den muur van Trajanus is gelegen, Rasevada is geheeten. De grens tusschen Griekenland en Turkije is wèl, ten aanzien van het vasteland, aangewezen, maar niet doorgetrokken in den Archipel; en zoo zal men ook vruchteloos naar *Peta* zoeken, dat zoo lang het middenpunt van den Griekschen opstand is geweest; welligt, dat de kaart door het Ministerie van Oorlog is uitgegeven, om op officiële wijs te bekrachtigen het vonnis van de *Amsterdamsche Courant*, waarbij Peta in eens van de kaart gestreken werd!

Doch we onderzoeken de waardij niet van deze kaart; maar vragen slechts, sedert wanneer het Ministerie van Oorlog gemagtigd is geworden, om op te treden als uitgever van landkaarten, en daardoor eene, voor den boekhandel onhoudbare concurrentie te openen?

Het topographische bureau is, voor zoo ver wij weten, *uitsluitend bestemd voor 's Rijks dienst*, en gaarne zouden wij vernemen op welke gronden het beweren zou kunnen steunen, dat de uitgegeven kaart van het tooneel des oorlogs in het Oosten tot 's Rijks dienst zou behooren?

De kaart is verkrijgbaar gesteld tegen een prijs, waarvoor de particuliere handel die *niet* leveren kan; wij vragen: of het de roeping van een Gouvernement is, om door dergelijke concurrentie, de industrie der ingezetenen te dooden?

Tevens wenschten wij de vraag wel eens te zien opgelost: onder welk hoofd verantwoord zal worden de winst of het verlies, door het Gouvernement op *deze particuliere handelsspeculatie* te behalen of te lijden?

Wij voor ons meenen, dat de Algemeene Rekenkamer dergelijke uitgaven of inkomsten niet verevenen *mag*.

Wij hebben, dezer dagen, eenige voorbeelden opgegeven ten beteoge, dat wij met rassche schreden op nieuw het heilooze tijdvak der familie-regering te gemoet gaan. Ziet hier nog enkele voorbeelden meer tot staving van onze meening.

De heer VAN DOORN, ex-Minister van Financiën is in den Raad van State geroepen, ondanks den wensch der Vertegenwoordiging, sedert eenige jaren geuit en door de Regering opgevolgd, om de sinds lang vacante plaatsen in dat collegie niet weder aan te vullen, tot dat het, volgens den eisch der Grondwet, eene reorganisatie zal hebben ondergaan. De heer VAN DOORN was, door vroeger huwelijk, vermaagschapt aan den Minister VAN HALL.

Als ter loops stippen wij hierbij aan, dat ook de tegenwoordige Minister van Financiën, Dr. A. VROLIK, mede door vroeger huwelijk, aan den Minister VAN HALL vermaagschapt was.

De zoon van Prof. VAN HALL te Groningen, en dus de *neef* des Ministers VAN HALL, werd benoemd tot eersten conservator bij 's Rijks Herbarium te Leiden, op eene bezoldiging van *f* 800. Tot *tweeden* conservator werd aangesteld, met een tractement van slechts *f* 350, een bekwaam man, die reeds sedert eenige jaren aan 's Rijks Herbarium werkzaam geweest was. Voegt daarbij, dat de neef van VAN HALL nimmer iets aan de botanie heeft gedaan, maar gestudeerd heeft.... in de zoölogie.

De heer C. C. VAN HALL, *broeder* des Ministers, werd (zonder dat de *Staats-Courant* er ooit melding van maakte) benoemd tot ambtenaar van den waterstaat in Ned. Indië, op eene bezoldiging van *f* 350 's maands. Uit onderscheidene ingezonden stukken hebben onze lezers reeds kunnen ontwaren, hoe velerlei betrekkingen die heer reeds heeft bekleed, zonder dat het hem gelukte, daarin carrière te maken. Wij voegen er het volgende bij. De *broeder* des Ministers heeft ook getracht examen te doen als ingenieur te Delft. Met eenparige stemmen heeft de commissie van examinatoren hem, als onbekwaam, afgewezen. De Minister van Koloniën, die den broeder des Ministers gaarne wilde helpen, zond toen de stukken der commissie aan een hoofd-ingenieur, met de vraag, of het niet mogelijk ware, nog iets voor den afgewezen kandidaat te doen? De adviseur gaf daarop ten antwoord: *neen*, waarop de Minister van Koloniën dan ook begreep niets te *kunnen* doen. Intusschen schijnt de invloed van den Minister VAN HALL meester te zijn gebleven en de heer C. C. VAN HALL werd tot ambtenaar van den waterstaat in Ned. Indië, op eene bezoldiging van *f* 350 's maands, benoemd. Het gerucht evenwel wil, dat de benoeming slechts geschied is, om dien heer, onder een behoorlijken titel, naar Java te zenden en hem bij het Indische Bestuur aan te bevelen voor het bekomen.... *van een suikercontract!*

Ook de hoofdmannen der April-beweging zijn niet vergeten. Wij zullen slechts enkelen noemen.

De heer LIGHTENVELT, die zich jegens de verlangens der Protestanten zoo verdienstelijk heeft gedragen, dat de Paus hem met een eerekruis begiftigde, werd benoemd tot gezant te Parijs.

Ds. TER HAAR, de aanbieder van de Amsterdamsche April-adressen, volgde den heer ROIJAARDS, als Hoogleeraar in de theologie te Utrecht, op.

De heer VAN LIJNDEN, als secretaris van „Vaderland en Koning", opvolger van wijlen den heer DRIELING, werd substituut, in de plaats van den heer ASCH VAN WIJCK.

De zoon van Prof. KIST, die Kantonregter was te Noordwijk, werd, zonder voordragt, bevorderd tot Kantonregter te Gouda; enz.

In een volgend nommer zullen we doen zien, hoe weinig de familiën van sommige *ministeriële* leden der Kamer reden tot klagen hebben.

Wij vestigen bijzonder de aandacht op het volgende, overgenomen uit de *Kerkelijke Courant* van 26 Mei, betreffende *de beraadslagingen der wet op het armbestuur:*

„Dat wij tot hiertoe met groote belangstelling de beraadslagingen hebben gevolgd, die over het gewigtige onderwerp gehouden zijn, zal ieder onzer lezers ligtelijk begrijpen. Wij vertrouwen hetzelfde van hen. De Kerk heeft grootelijks belang bij de zaak, en luistert daarom met gretige ooren naar de taal, die in 's lands vergaderzaal ook te haren opzigte gesproken wordt.

„Zullen wij zeggen, dat wij teleurgesteld zijn? *Wij meenden in gemoede, dat het ontwerp niet voor aanneming vatbaar was, waar de artikelen der wet in lijnregten strijd waren met de Memorie van Toelichting. Wij meenden, dat de algemeene stem zich zou verheffen tegen een ontwerp, dat met treffende belofte komt van vrijheid en onafhankelijkheid, maar dat al dadelijk die belofte verbreekt en de vrijheid aan banden legt.* Intusschen is onze meening niet vervuld geworden. *De stem der Kerk,* hoe luide, hoe algemeen, met hoeveel regt zij ook gesproken had, *is door de meerderheid niet gehoord.* — — — De heer Thorbecke en de heer Groen van Prinsterer hebben (bij de beraadslagingen over art. 10) tegen elkander overgestaan in levendigen kamp. Het gevoelen van den eerste is dat van de meerderheid der Kamer geweest. Hoe men overigens als de heer de Kempenaer, krachtig tegenstander van alle Staatsarmenzorg kan zijn en toch dit artikel goedkeuren, vatten wij niet. Wie geen armenzorg wil door den Staat, moet toch de vrijheid der diakoniën of der kerkelijke weldadigheids-inrigtingen, allezins billijken, meenden wij. Doch hoe 't zij: het artikel is aangenomen, het beginsel is in de wet gelegd, en 't is te betreuren, dat het er in ligt. De Kerk heeft vergeefs aangedrongen op haar regt.

„*Men stoot de diakoniën voor het hoofd door* haar tegenover het burgerlijk bestuur verpligtingen op te leggen; men zal de lust, om de moeijelijke betrekking van diaken te vervullen, die men op alle wijzen moest aanmoedigen, tegenwerken, ter wille van eene opgaaf, die toch altijd gebrekkig zal zijn. Nog eens, *'t is te betreuren, dat de meerderheid der Volksvertegenwoordigers begrijpen kon, dat de kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid onder de burgerlijke wet moesten worden gebragt.*

„Men heeft den weg weder geopend, tot wat men met een schoonklinkend woord noemt: krachtig centraal-bestuur, anders gezegd: centralisatie, nog anders: Staatsalvermogen."

Tot de meerderheid, die voor art. 10 en voor de geheele wet heeft gestemd, behooren juist mannen, die aan de April-beweging hunne verkiezing of herkiezing te danken hebben, en nu goedkeurden wat als eene grief tegen het *vorig* Ministerie werd uitgebazuind; zoo als de heeren Schimmelpenninck van der Oije, Schuurbecque Boeije, Sander, Bieruma Oosting, van Franck, van Rappard, Wintgens, Taets van Amerongen, de Brauw, enz.

De Nederlander, al het gewigt beseffende van onze opmerking betrekkelijk de groote meerderheid, waarmede, onder het *vorig* Ministerie, organieke wetten werden aangenomen, tracht dat gewigt te verzwakken door de volgende zinsneden:

De sympathie van de Vertegenwoordigers der Natie was, ook waar eene *imposante* meerderheid verkregen werd, wel eens twijfelachtig.

Aanzienlijke meerderheid voor belangrijke wetten is, onder het vorige kabinet, wel eens ontstaan door medewerking van hen, die voor het Ministerie weinig sympathie hadden, maar in wier oog het *politieke wijsheid* was, zich onder de vaan der wederpartij te scharen, om te kunnen beweren, dat men geen nederlaag ondergaan had.

Dit argument achten wij eene zware beschuldiging tegen allen, wier antipathie tegen het vorig regeringsstelsel en de milde uitvoering der Grondwet bekend was. Want zij zouden alsdan, volgens *de Nederlander*, wetten, die zij afkeurden, alleen hebben aangenomen, opdat men niet kon beweren, *dat zij eene nederlaag ondergaan hadden!*

Een Volksvertegenwoordiger is niet geroepen, om zijne eigen inzigten te doen zegevieren of hunne nederlaag te bemantelen; maar om, met het oog op eed en geweten, goed te keuren, wat hij in het belang des Vaderlands nuttig acht en af te stemmen, wat, als zoodanig, met zijne overtuiging strijdt.

Buitenland.

FRANKRIJK.

In de dagbladen is in den laatsten tijd veel gesproken van zekeren Giraud, die gedurende een aantal dagen zich in eene put heeft bevonden en met de grootste moeite daaruit werd gered. Eerst dacht men, dat dit schrikkelijk voorval geen nadeel op zijn gezondheids-toestand zou uitoefenen. Men merkte echter aan een zijner voeten op dat er verschijnselen van koud vuur waren. Dat kwaad is toegenomen, zoodat men tot de afzetting van het been heeft moeten besluiten. Dit heeft den snellen voortgang van het koud vuur niet kunnen tegengaan, en er hebben zich in de laatste dagen vrij zekere verschijnselen voorgedaan, die aan het behoud van den ongelukkige doen wanhopen, en zijn naderend einde doen te gemoet zien.

ZWITSERLAND.

Men zal zich herinneren, dat de zaak van het Oostenrijksch-Zwitsersche geschil, die reeds het onderwerp heeft uitgemaakt van langdurige onderhandelingen tusschen het Weener-kabinet en het Eedgenootschappelijk Bewind, eenige weken geleden in den grooten raad van Tessin door een afgevaardigde van de uiterstersle linkerzijde werd ter sprake gebragt en de behandeling tot eene nadere zitting is verschoven. Den 22 dezer is die aangelegenheid weder op het tapijt gebragt, maar heeft zij tot eene uitkomst geleid, die aantoont, dat men alle openlijke verklaringen of betuigingen wenscht te voorkomen, die eene vredelievende oplossing konden beletten. De Groote Raad van het kanton heeft alzoo besloten: 1° dat er geene discussie over dat vraagstuk meer zal worden gehouden, en 2° dat de vergadering buiten haar midden en buiten den staadsraad hier afgevaardigden zal benoemen, die, in overeenstemming met het kantonnale en 's lands bewind en onder voorbehoud van goedkeuring door den grooten raad, werkzaam kunnen zijn, om dit noodlottig geschil uit den weg te ruimen, en de opheffing van de blokkade te verwerven.

TURKIJE.

De laatst ontvangen telegrafische berigten zijn de volgende:

KOPENHAGEN, 28 Mei. Drie Engelsche stoomfregatten hebben de buitenwerken van de sterkten op het eiland Hango vernield. De Russen hebben een aanzienlijk verlies geleden. (De *Moniteur* bevestigt dit berigt.)

KOPENHAGEN, 28 Mei ('s avonds). Maandag ll. is Gustaffswern door eene kleine afdeeling der Engelsche vloot zonder gevolg gebombardeerd. De admiraal Napier lag den 23sten voor het voornaamste fort van Aland, om h[illegible] te tasten.

— Berigten uit Konstantinopel, van 20 dezer, h[illegible] o. a. in, dat de twee opperbevelhebbers van de Fran[illegible] en Engelsche legermagt, benevens de Turksche Mi[illegible] van Oorlog en Marine naar Varna zijn vertrokken, [illegible] overleg met de admiraals in de Zwarte zee en met [illegible] Pacha het plan van den aan te vangen oorlog v[illegible] stellen. Uit al de bijzonderheden, in die berigten [illegible] komende, over de betrekkingen tusschen de bevelh[illegible] van het hulpleger blijkt, dat de grootste overeenste[illegible] tusschen de verbonden mogendheden blijft bestaan.

Men houdt het daarvoor, dat de bedreiging van K[illegible] Otto, om, zoo de Westelijke mogendheden mogt[illegible] sluiten Griekenland te doen bezetten, zich met zijne t[illegible] en zijne regering naar het binnenste van zijn land [illegible] te trekken, — de bedoelingen der mogendheden n[illegible] doen veranderen. Het is voor haar te laat, dat zi[illegible] deze bezetting zouden afzien. Het is waarschijnlijk [illegible] de afdeeling van den generaal Torey reeds sedert [illegible] dagen in den Piraeus ontscheept is.

— Het schier ongelooflijke berigt, door de Eng[illegible] dagbladen medegedeeld, dat er onverwachts tusschen [illegible] land en den Khan van Kiwa een verbond is ge[illegible] schijnt zich te bevestigen; zelfs de bijzonderheden v[illegible] verbond worden opgegeven. In die berigten [illegible] echter niet gesproken noch van Perzie noch van [illegible] Koning van Bochara, die, volgens de Engelsche [illegible] bladen en zulks in strijd in dit opzigt met de [illegible] ste tijdingen van Konstantinopel, insgelijks met [illegible] land een verbond zouden hebben aangegaan. Zoo h[illegible] mogelijk is, ooit de waarheid te vernemen van hetg[illegible] die streken voorvalt, dan zal men nadere berigten m[illegible] afwachten.

Sedert gisteren worden er drie gewigtige tijdingen [illegible] degedeeld, de eerste: de verovering van een der [illegible] vooruitstekende werken van Silistria door de Russen[illegible] tweede het bombardement van Kaffa, een belangrijke [illegible] sische haven, gelegen aan de Oostelijke zijde van de [illegible] en de derde: de vernieling van de sterkten op het e[illegible] Hanau. Hoezeer nu alle bijzonderheden omtrent die [illegible] gebeurtenissen tot hiertoe ontbreken, schijnt de eers[illegible] zeer waarschijnlijk toe. Immers de jongste berigten [illegible] Silistria stelden den toestand dier vesting als zeer hag[illegible] voor, daar zij van de landzijde ontoegankelijk wa[illegible] maakt, en van de zijde der rivier levendig werd besc[illegible] Om tot dat doel te geraken hebben de Russen Ra[illegible] laten liggen en zijn zij met groote magt te Kalarasc[illegible] Donau overgetrokken. Silistria heeft toen zijne gemeen[illegible] met Schumla, hoofdkwartier van Omer-Pacha, afge[illegible] gezien. In dien stand van zaken is het zeer wel m[illegible] dat Mussa-Pacha, bevelhebber der vesting, die tot [illegible] geweigerd had aan de herhaalde opeischingen te [illegible] woorden, alle hoop heeft verloren en, begrijpende dat h[illegible] langer tegenweer zou kunnen bieden, een parlementair [illegible] den Prins Paskewitsch heeft gezonden om nopens de ov[illegible] in onderhandeling te treden. Zijn de Russen eenmaal m[illegible] van Silistria, dan zullen zij zich gemakkelijk, immer[illegible] schrijft men van Rutschuk meester maken en zich op de[illegible] teroever van den Donau versterken, ten einde daar den [illegible] van de vereenigde legermagten af te wachten; het voo[illegible] schijnt toch te zijn voor het oogenblik den Balk[illegible] over te trekken, ter voorkoming van eene werk[illegible] tusschenkomst der Duitsche mogendheden in den st[illegible]

— Ten aanzien van de gezindheid der Duitsche m[illegible] heden tegenover Rusland, is niet onbelangrijk een [illegible] in het *Journal des Débats* van den heer Sylve[illegible] Sacy, dat met bijzondere berigten vrijwel overeen[illegible] Daaruit blijkt, dat de Staten, te Bamberg vereenig[illegible] nig geneigdheid betoonen, om zich aan het Oosten[illegible] Pruissisch verdrag aan te sluiten. Die Staten helle[illegible] tot het behoud van eene strikte onzijdigheid. Het i[illegible] genzeggelijk, dat zij door de besluiten der twee [illegible] Duitsche mogendheden zullen worden medegesleept, [illegible] het is even waar, dat er een groot verschil besta[illegible] schen de houding van Duitschland en bijzonder va[illegible] tenrijk, hoe duidelijk die ook moge zijn afgebake[illegible] eene deelname aan den krijg tegen Rusland. Me[illegible] evenwel niet verbergen, dat de toebereidselen, die [illegible] rijk maakt om op alle omstandigheden bedacht te [illegible] meer en meer krachtiger en aanzienlijker zijn. Zoo [illegible] men uit Weenen van 26 dezer, dat er sprake is [illegible] oprigting eener keizerlijke garde, bestemd om een [illegible] leger uit te maken en van het uitschrijven van ee[illegible] tengewone belasting van 1 per cent van de waarde [illegible] grondeigendommen. Het berigt van het bombardemen[illegible] Kaffa, hoezeer bevestiging behoevende, ligt ge[illegible] den kring der krijgsverrigtingen, die door den vice[illegible] raal Hamelin in zijn rapport aan den minister van [illegible] van Frankrijk waren aangekondigd. Zoo die tijding [illegible] bewaarheid worden, dan is zeker ook ongegrond [illegible] rucht, gisteren vermeld, dat de s. b. n. Lyons m[illegible] smaldeel zich weder bij de vereenigde vloot had ge[illegible] want het was dien s. b. n. opgedragen de Russisch[illegible] ten en inrigtingen, zoowel aan de kusten van [illegible] als aan die van de Krim te vernielen.

— Het gerucht dat Gustaffswern door de Engelsch[illegible] in de Oostzee zou zijn veroverd, dat eenige dagen g[illegible] in omloop was, heldert zich nu op, door het be[illegible] den 21sten dezer de geheele Engelsche vloot zich [illegible] over die vesting bevond, gereed om het te bomb[illegible] Waarschijnlijk heeft men het begin van den aanv[illegible] als overwinning beschouwd. Men weet, dat de F[illegible] vloot, onder bevel van den vice-admiraal Parseval-De[illegible] order heeft bekomen, den 28 dezer de haven van [illegible] verlaten en zich naar de Oostzee te begeven.

Den 26 dezer des avonds heeft de Minister Cl[illegible] op daaromtrent gedane vragen, in het Hoogerhuis [illegible] gedeeld, dat het tusschen Oostenrijk en Pruissen [illegible] tractaat in het huis ter tafel gebragt zal worden [illegible]

het protocol, waarin hetzelve is opgenomen, hier ontvangen zal zijn; dat hij verwachtte, dat het Huis, als het kennis genomen zou hebben van de staatsstukken betreffende Griekenland, de noodzakelijkheid van de jegens dat land genomene dwang zou erkennen; — dat de laatste berigten aangaande Perzie, bij het gouvernement ontvangen, inhielden, dat dit Rijk besloten had, onzijdig te blijven in den oorlog tusschen Turkije en Rusland.

Ook in het Lagerhuis zijn den 2den verscheidene vragen, betrekkelijk den oorlog, gedaan, waarop de minister Graham heeft geantwoord; dat nog geen berigt bij de Admiraliteit was ingekomen, aangaande het verlies van het stoomschip *Tiger*, in de Zwarte Zee, maar dat hij vreesde, dat aan dit voorval niet te twijfelen viel; — dat eene strenge blokkade van de Russische kust, zoowel in de Zwarte Zee, als in den Oostzee, bevolen is, en dat, ofschoon daaromtrent nog geen officieel berigt ontvangen was, alle reden bestond, te gelooven, dat Riga werkelijk geblokkeerd is; dat het gouvernement, zoodra het tijding zal ontvangen hebben van het blokkeren van andere havens in de golf van Finland en in de Zwarte Zee, die in het Regeringsblad openlijk bekend zal maken; — dat tot dusver geen voornemen bestaat om ook de Russische kust in de Witte Zee te blokkeren. — Ten aanzien van het tusschen Oostenrijk en Pruissen gesloten tractaat, heeft de Minister Russell een gelijksoortig antwoord gegeven als lord Clarendon.

Voorts heeft het Lagerhuis den 26sten zich vereenigd met de door het gouvernement voorgestelde veranderingen der verordeningen op de branderijen, met de verhooging van den accijns van het gedistilleerd in Ierland, als ook met de verhooging van de belasting op de inkomsten; een en ander tot voorziening in de oorlogsuitgaven.

— Uit Hamburg meldt men, dat het in het plan der twee vereenigde admiraals ligt, om zich van de haven van Wiborg in de golf van Finland meester te maken. Die haven ligt op een afstand van 18 mijlen van Petersburg. Zij is het meest nabij de Russische hoofdstad gelegen. Mogt dat plan gelukken, dan zal het gewis te Petersburg groote ongerustheid baren. Men zou dan te Wiborg eene versterkte post vestigen, hetgeen voor de verdere krijgsbewegingen van grooten invloed zijn zou. De Russische regering ziet het gevaar in en doet met kracht aan de herstelling der vestingwerken van Wiborg arbeiden. De stad is in staat van beleg verklaard en vele woningen, die de verdediging beletten, worden gesloopt. Onder de velerlei geruchten, die den 26 dezer te Weenen in omloop waren, behoorde o. a., dat er bevel was gegeven, om naar Orsova voorwaarts te rukken, alsmede (hetgeen zeker bevestiging behoeft) dat Keizer Nicolaas voornemens was, afstand van den troon te doen ten behoeve van den groothertog Constantijn.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Zitting van Dingsdag 30 Mei.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslaging over het ontwerp van wet tot wijziging der wetten van 29 Maart 1833 (*Stbl.* nº. 3) en 26 Nov. 1847 (*Stbl.* nº. 70), betreffende de heffing van den accijns op het gemaal.

De beraadslagingen over de artikelen worden geopend.

Art. 1 luidt aldus: «Na daartoe van ons verkregen vergunning wordt het daarstellen van molens toegelaten, alwaar uitsluitend tarwe tot meel, door zuivering, maling, builing en schifting, voor den handel wordt bereid, een en ander onder de bepalingen hieronder vermeld, in verband met die der wetten van 29 Maart 1833 (*Stbl.* nº. 3) en 26 Nov. 1847 (*Stbl.* nº. 70).»

De heer Thorbecke vraagt aan den Minister, waarom bij art. 1 de bevoegdheid tot toelating tot het daarstellen van molens, verder uitgestrekt wordt, dan bij art. 19 der wet van 1833. Volgens art. 19 der wet van 1833 is de bevoegdheid bepaalt tot het terrein. Hier in art. 1 wordt de bevoegdheid tot toelating tot de daarstelling onvoorwaardelijk gegeven. Het is dus aan den willekeur van het gouvernement overgelaten, om de oprigting al of niet toe te laten.

De heer van Bosse vraagt eenige opheldering, op deze twee opmerkingen. 1o. In art. 1 wordt de wet van 26 Nov. 1847 aangehaald. Hij meent, dat deze aanhaling hier niet te pas komt; want de wet van 1847 is van toepassing op het malen van *onbelast* graan, en daarop slaat deze wet niet. 2°. In art. 1 wordt gesproken van een «verkregen vergunning.» Hij vraagt welke de beteekening van het woord is in den zin der wet en of dat niet is eene doorloopende vergunning zoo de aanvrager aan de verpligten voldoet.

De heer Sleeswijk Vening ondersteunt de vraag van den heer Thorbecke en vindt, wat de eerste vraag van den heer van Bosse betreft, dat de aanhaling der wet van 1847 wel noodig is.

De Minister van Financien gelooft niet dat de aanhaling der wet van 1847 overtollig is. Zeker schaadt dit niet. De vergunning moet ook blijven bestaan. Hij kan niet toegeven, dat zonder die vergunning de fabrieken op te rigten. Ja maar, zeide de heer Thorbecke, dan is het overgelaten aan de willekeur der regering. Het verwondert den Minister den gewezen Minister te hooren spreken van willekeur. Eene regering, die prijs stelt op de achting der ingezetenen handelt naar vaste regels, niet naar willekeur.

De heer Thorbecke zegt, dat die stelling zeer wenschelijk is; want dat sluit het denkbeeld van willekeur, bij elke Regering uit. Doch het is de vraag of dit wel altoos het geval zal zijn. Maar Spr. vraag is: Volgens art. 5 der wet van 1833 moet de Koning alleen het terrein *goedkeuren*; hier is de vergunning geheel onvoorwaardelijk: hier is een privilegie ten contrarie; het Gouvernement kan de vergunning geheel *weigeren*, en dat is zoo niet het geval bij de wet van 1833.

De heer Sleeswijk Vening ondersteunt nader de vraag van den heer Thorbecke. De Minister zegt zich te vereenigen met de meening van den vorigen Spr.

De heer Thorbecke meent, dat er een misverstand plaats heeft, want de heer Vening heeft geene solutie gegeven, maar zijne vraag ondersteund. Als deze wet hetzelfde wil als de wet van 1833, dan moet ook art. 1 gewijzigd worden.

De Minister antwoordt, dat de gevallen niet volkomen gelijk staan; de hier uitgedrukte vergunning is noodig.

Bij stemming wordt art. 1 *aangenomen* met 33 tegen 23 stemmen. *Voor* de heeren: van Lennep, van Lijnden, Bieruma Oosting, van Rheede van Oudshoorn, Rochussen, Mackaij, van Deinse, van Asch van Wijck, Dirks, Baud, van Heiden Reinestein, Gevers van Endegeest, Slicher van Domburg, Hoekwater, Engelen, de Kempenaer, van Forcest, Hoffman, van Wintershoven, Sander, Wintgens, Bosscha, Stolte, van Goltstein, van der Brugghen, van der Poel, Taets van Amerongen, Elout van Soeterwoude, Schuurbecque Boeije, Donker, van Rappard, Sleeswijk Vening en de Voorzitter.

Tegen de heeren Thorbecke, Meeussen, Luyben, van Nispen, van Hoevell, ten Cate, Storm, van der Heijde, Sloet, van Eck, Westerhoff, Heemskerk, Reinders, van Bosse, Hengst, van der Veen, Dommer, Jespers, Bots, de Poorter, de Man, de Lom de Berg en Hugenholtz.

De heer Rochussen vraagt, aangaande art. 2, eenige opheldering betrekkelijk de bij dit art. gemaakte uitzonderingen voor de molens naar deze wet en van eenige formaliteiten, welke krachtens de wet van 1833 zijn voorgeschreven. Hij ziet in art. 2 geene gunst hoegenaamd, maar een eenvoudig gevolg van de omstandigheid, dat deze molens geen onbelast graan *mogen* malen. Hij had gewenscht dat voor de hoeveelheden graan, die aangegeven worden, een doorloopend crediet worde opengesteld en dit eerst dan aan te zuiveren wanneer het artikel in consumtie wordt gebragt.

De heer van Bosse behandelt de formaliteiten, en wil niet alleen de eerste helft maar ook de 2e helft van art. 22 der wet van 1833 ten deze niet toepasselijk gemaakt hebben.

De heer de Kempenaer is met de wet ingenomen, doch ondersteunt het denkbeeld van den heer Rochussen om het credietstelsel voor deze molenaars aan te nemen; hij ondersteunt ook het gevoelen van den heer van Bosse, ten aanzien van de weglating der 2e helft van art. 22 der wet van 1833.

De heer van Lennep ondersteunt mede de meening om het geheele art. 22 der wet van 1833 af te schaffen voor deze molenaars. Hij wil zelfs art. 21 buiten toepassing gemaakt hebben.

De Minister zegt, dat de Regering geene gunst wil verleenen aan de nieuwe fabriekanten, maar dat zij alleen de oprigting der nieuwe fabrieken, mogelijk wil maken. De Regering heeft zich dan ook afgevraagd, welke bepalingen der wet van 1833 kunnen worden weggelaten. Zij heeft toen bevonden dat het die waren, welke hier in art. 2 zijn opgenomen. Hij acht het bedenkelijk, om nog meer bepalingen der wet van 1833 buiten toepassing te stellen. Hij ziet geene groote ongelegenheid in het blijven bestaan van nog eenige formaliteiten, als waarop gewezen is.

Wat de opmerking betreft waarom men geen stelsel van doorloopend crediet heeft ingevoerd, antwoordt de Min., dat de wet alsdan geheel anders zou moeten zijn ingerigt. Dan zou men de oeconomie der wet dienen te veranderen.

De heer de Kempenaer komt terug op het credietstelsel en bestrijdt de redenering des ministers.

De heer van Bosse zet nader uiteen van hoeveel belang het is, om ook de tweede helft van art. 22 weg te laten — zullende er anders nieuwe en groote ongelegenheden voor de fabriekanten kunnen geboren worden. Wat het credietstelsel betreft, de minister zegt, dat dit een privilegie zou daarstellen boven den gewonen molenaar. Spr. ontkent dat; de gewone molenaar heeft toch die uitschotten voor den accijns niet te doen als deze fabriekanten.

De heer Rochussen wederlegt ook de meening, dat het credietstelsel een privilegie zou zijn.

De heer van Asch van Wijck acht het gevaarlijk onverwacht veranderingen in de wet te brengen.

De heer van Nispen ondersteunt de bezwaren van vorige sprekers.

De Minister v. Financien is inderdaad bemoedigd door de toespraak van den heer Rochussen. Hij zal niet terugdeinzen, om, zoo de noodzakelijkheid blijkt, verbetering in de wet voor te stellen. Z. Exc. kan niet toegeven, dat het zoo gemakkelijk zijn zou, gelijk door den heer deKempenaer is beweerd, om het doorloopend crediet in deze wet op te nemen. Hij heeft een geheelen avond met een voormaligen ambtenaar doorgebragt, maar geen artikel kunnen uitdenken, om dat stelsel in deze wet te brengen.

In stemming gebragt, is art. 2 *aangenomen* met 35 tegen 25 stemmen.

Voor de Heeren: Hoekwater, Engelen, de Kempenaer, van Foreest, Hoffman, van Wintershoven, Sander, Wintgens, Bosscha, Stolte, van Goltstein, van der Brugghen, van der Poel, Taets van Amerongen, Elout van Soeterwoude, Schuurbeque Boeije, Donker, van Rappard, Sleeswijk Vening, van Lennep, van Lijnden, Bieruma Oosting, van Rheede van Oudtshoorn, Rochussen, Mackay, v. Deinse, van Asch van Wijck, Dirks, Baud, van Heiden Reinestein, Gevers van Endegeest, Slicher van Domburg, Groen van Prinsterer, van Frank en de Voorzitter.

Tegen de Heeren: Heemskerk, Reinders, van Bosse, Hengst, van der Veen, Dommer van Poldersveldt, Jespers, Bots, de Poorter, de Man, de Lom de Berg, Hugenholtz, Thorbecke, Meeussen, Luyben, van Nispen van Sevenaer, van Hoëvell, Blaupot ten Cate, Storm, van der Heijde, Sloet tot Oldhuis, van Eck, Westerhoff, Beens en Strens.

Bij art. 6 vraagt de heer van Asch van Wyck of de Minister ook zwarigheid ziet in het veranderen van het woord *of* in het woord *en*? De Minister ziet er geen bezwaar in, ten gevolge waarvan dienovereenkomstig art. 6 wordt gewijzigd.

Bij art. 7 merkt de heer Dirks op, dat hier hetzelfde woord *of* voorkomt; de Regering verandert ook dat woordje in *en*.

Art. 8 acht de heer Rochussen noodeloos bezwarend; omdat de molenaar volgens dit art. slechts een bepaald getal ponden tarwe mag inslaan. De heer de Kempenaer deelt dit bezwaar, en zegt, dat het artikel juist strekken zou om te belemmeren de oprigting van die fabrijken; waartoe de voordragt strekt. De Minister beaamt die bezwaren en stelt derhalve voor tusschen de 1ste en 2de alin. van 't art. de volgende zinsnede in te lasschen: «De administratie van 's Rijks belastingen is bevoegd, om, op «verlangen van den molenaar, den inslag van grootere hoe«veelheden toe te staan met dien verstande echter, dat de «voorraad tegelijker tijd in den molen en daartoe behoorende «gebouwen aanwezig, nimmer mag overtreffen het zesdub«bele der hoeveelheid in den loop van vier-en-twintig uren «op den molen kunnende worden afgewerkt.

De heer Sloet vraagt of het niet beter is, om *zesvoudig* te lezen dan *zesdubbel*; want dit zou zijn 12 maal. De Minister beaamt de bedenking, en wijzigt dien overeenkomstig het artikel.

Art. 8 wordt daarna aangenomen; zoo mede de artt. 9 10 en 11. De Minister maakt nu de opmerking, dat in art. 5 nog eene fout is gebleven, naar aanleiding van de wijziging in art. 6 en volgende gebragt. Dit wordt hersteld.

De artt. 12 13 en 14 worden aangenomen. De heer Vening stelt voor, om achter art. 15 te voegen de woorden: «en verbeurde van het aldus *uitgeslagen wordende* benevens de zakken.» De Minister vereenigt zich met dit amendement; het art. aldus gewijzigd, wordt aangenomen.

De artt. 16, 17 en 18 worden aangenomen. Bij art. 19 maakt de heer van Lennep eene taalkundige opmerking, ten gevolge waarvan hij eene verandering voorstelt, die mede door den Minister wordt overgenomen. Art. 19, 20 en 21 worden aangenomen.

Op art. 22 stelt de heer Asch van Wijck voor, om daarbij te voegen de navolgende nieuwe alinea's: «In de meelverkooperij zal geen ander meel dan van tarwe aanwezig mogen zijn.

«De vergunning, bedoeld in het slot van art. 41 der wet van 29 Maart 1833 (*Stbl.* nº. 3) wordt nimmer verleend.»

De heer Rochussen kan niet verdedigen het beginsel, om den molenaar te splitsen van den meelverkooper. Hier was die splitsing te minder noodzakelijk, omdat bij de fabrieken, hier hedoeld, slechts eene soort van meel kan denkbaar zijn. Het amend. van den heer van Wijck, stelde volgens Spr. een nieuw privilegie daar, maar hij heeft er geen groot bezwaar in, omdat door *deze* wet toch zoo vele fabrieken niet zouden tot stand komen. Spr. zal stemmen tegen dit art. en tegen het amendement.

De heer Hugenholtz meent, dat het amend. strijdt met het nieuw voorgedragen art. 25.

De heer Asch van Wijck verdedigt zijn amend. De Minister van Financien acht 't amend. niet in strijd met art. 25, en het amend. zelf te strekken, als de wet verbeterende.

De heer Rochussen acht daarentegen het amend. overbodig zelfs in het stelsel der wet en in de bedoeling van den voorsteller van het amend.; want de wet van 1833 zegt reeds, dat de bakker niets anders mag hebben dan zuiver tarwemeel.

De heer v. Bosse betoogt, dat zelfs de aanneming van het amend. niet beletten zal, dat de fraude plaats hebbe; want deze wet geldt alleen voor de nieuwe industrie, niet voor alle andere korenmolenaars.

De heer Vening ondersteunt de meening van den vorigen Spr.; de heer v. Asch v. Wijck verdedigt het amend. op nieuw, waarna het, in stemming gebragt, met 36 tegen 24 stemmen wordt verworpen.

Art. 22 wordt aangenomen, zoomede de artt. 23, 24, 25 en 26.

Het geheele wetsontwerp wordt met 36 tegen 24 stemmen aangenomen.

Tegen de heeren: Reinders, van Bosse, Hengst, van der Veen, Dommer, Jespers, Bots, de Poorter, de Man, de Lom, Hugenholtz, Thorbecke, Meeussen, Luyben, van Nispen, van Hoëvell, ten Cate, Storm, van der Heijden, Sloet, van Eck, Beens, Strens en Heemskerk.

De commissie, belast met het uitbrengen van verslag over het verslag der Regering betrekkelijk de West-Indische koloniën, stelt bij monde van den heer van Hoëvell, voor, om dit uitgebreide stuk te doen drukken en ronddeelen, om dan nader over de conclusie te beslissen. Dienovereenkomstig wordt besloten.

De commissie voor de petitien brengt verslag uit o. a. over zeven adressen, houdende bezwaren tegen de voorgestelde wijzigingen in het tarief.

Aan de orde is nu de discussie over de wet, houdende

wijzigingen in het bestraffen van misdrijven. Wegens het vergevorderde uur wordt deze discussie verdaagd tot morgen ochtend 11 uur.

's Gravenhage, 30 Mei.

Z. M. heeft goedgevonden den arrondissements-ijker der maten en gewigten te 's Gravenhage, te belasten met de tijdelijke waarneming van den post van ijker van het vaatwerk, aldaar opengevallen door het overlijden van C. Krulder Pzn.

—

Z. M. heeft goedgevonden te benoemen, tot gewoon lid in het comité van defensie, Zijne Doorluchtige Hoogheid den Hertog C. B. van Saksen-Weimar-Eisenach, gepensioneerd generaal der infanterie.

—

Z. M. heeft de volgende pensioenen verleend, als aan W. van Diepen, commies bij het Departement van Finantien. *f* 1253. J. F. van Hanswijk. provinc. inspect. verific. voor de comptabil. te Groningen. *f* 3520. J. T. van de Kasteele, ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Zuilen. c. a. *f* 487. A. H. Verdier, commies der 1ste kl. bij 's Rijks belastingen te Vollenhoven. *f* 425. G. A. Schotman, idem 3de kl. te Rheden. *f* 119. J. Snoeken, meter en taxateur van turf te Havelte. *f* 135. G. J. Scholten, Rijksroeijer te Deventer. *f* 116. M. Waart of van Waart, brievenbesteller aan het postkantoor te Schiedam. *f* 174. C. Deurloo, wed. van A. J. van der Velden. in leven commies der 3de kl. bij 's Rijks belastingen te Bath. *f* 73. A. J. van der Velden, minderj. zoon van wijlen A. J. van der Velden en van M. B. Scheffer, onder voogdij van J. Bosaans, id. *f* 18. M. C. Kusters, wed. van M. L. Vernaus, in leven commies der 1ste kl. bij 's Rijks belastingen te Sittard. *f* 46. M. C. J. en K. J. E. Vernaus, minderj. kinderen van wijlen M. L. Vernaus en A. B. Plouwen, onder voogdij van M. Plouwen, id. *f* 31. W. B. Wilmsen of Willemsen, wed. van F. T. Haverman, in leven comm. der 1ste kl. bij 's Rijks belastingen te Doesburg. *f* 162. C. en C. W. Rademacher, minderj. kinderen van wijlen P. Rademacher en A. C. Klinkenberg, onder voogdij van J. G. Schröders, in leven commies der 1ste kl. bij 's Rijks belastingen te Grevenbicht *f* 125.

---

* De Eerste kamer der Staten-Generaal, is tegen Donderdag, den 15 Junij a. s. bijeengeroepen tot hervatting harer werkzaamheden.

---

* Men verneemt, dat de Commissie uit den gemeenteraad alhier, belast met het onderzoek der vraag in hoeverre de regelen bij de gemeentewet gesteld nopens de belastingen van toepassing kunnen worden gemaakt, dan wel, of men trachten zou het genot der uitzondering te verkrijgen bij die wet insgelijks gemaakt — met hare taak gereed is en dat men spoedig het belangrijke rapport dier commissie kan te gemoet zien.

---

* H. M. de Koningin-moeder zal waarschijnlijk morgen uit deze residentie naar Soestdijk vertrekken. H. M. wordt in den loop van den zomer alhier terug verwacht, tegen den tijd, dat H. K. H. de Groothertogin van Saxen-Weimar-Eisenach te Scheveningen de baden zal komen gebruiken.

---

* Naar men verneemt, zullen HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik zich in het begin der volgende maand naar het Loo begeven, en aldaar verblijven tot na den verjaardag van H. M. de Koningin, en zullen HH. KK. HH. alsdan, naar men verzekert, van daar naar Luxemburg vertrekken.

---

* Eergisteren avond is er diner bij H. M. de Koningin-moeder gehouden. H H. K.K. H.H. Prins en Prinses Hendrik, Z. D. H. de Hertog van Saxen-Weimar, de nieuwe Russische Minister, de heer de Lomonosoff, en al de personen tot het gezantschap behoorende, waren daarop genoodigd.

---

* Z. Exc. de heer Lightenvelt, minister van het Nederl. Hof bij dat van Frankrijk, is heden morgen, na een kort verblijf in de residentie, naar Parijs teruggekeerd.

---

* Onderscheidene personen, die belangstellen in de welvaart en den bloei der koloniën, hebben in deze residentie eene vereeniging gevestigd met het oogmerk de belangen van Ned. Indië, in verband met die van het moederland, te bevorderen, en de kennis te verspreiden, die gevorderd wordt voor eene juiste waardering van onze schoone overzeesche bezittingen. De vereeniging heeft reeds een voorloopig bestuur benoemd, dat de taak is opgedragen zoo spoedig mogelijk een bepaald reglement te ontwerpen. (*l'Echo.*)

---

* Gisteren middag ten 4½ ure heeft de aangekondigde 84ste luchtreis plaats gehad. Dezen keer heeft prof. Lassaigne zelf de reis ondernomen. De ballon steeg statig op, koers zettende ten N. westen, zoodat hij weder over de geheele stad zigtbaar was. Hij is tusschen de gemeente Wassenaar en de vlakte van Waalsdorp behouden nedergedaald. Prof. Lassaigne heeft zich van daar met zijn bijhebbend gezelschap, dat hem achtervolgd had, naar Scheveningen begeven, en werd aan de zeebad-inrigting van den heer Maas vriendschappelijk op een keurig collation onthaald. Ten ruim 8 ure bevond hij zich weder in de residentie.

---

* Woensdag avond zal, bij gunstig weder, voor de eerste maal gedurende dezen zomer, door het muzijkkorps van het regement Grenadiers en Jagers, vóór de societeits-tent in het Bosch, muzijk worden uitgevoerd.

In de gisteren gehoudene vergadering van den gemeenteraad van Amsterdam heeft de Voorzitter kennis gegeven, dat de heer Insinger zijn ontslag als lid van den raad had ingezonden. De raad heeft voorts eene verordening omtrent de hoedanigheid en de wijze van verkoop van het brood vastgesteld bij de afschaffing der broodzetting, waartoe de Raad reeds twee jaren geleden heeft besloten.

Men meldt uit Zwolle, dat, men zich niet begrijpt, waarom de Regering niet eene verordening vaststelt tegen het indringen der Belgische koperen munt, zoo als die in die stad bestaat, namelijk dat men de 1 en 2 centimes-stukken een geregelden koers heeft gegeven en wel tegen 6 2 centime stukken voor een stuiver. Alle winkeliers, die dit vastgesteld hadden, zijn zonder moeijelijkheden van dit geld ontslagen geworden en men meent, dat, op die wijze al het Belgische kopergeld uit het land zou kunnen worden geweerd.

Door de Vereeniging «*Orde en Regt*» te Gorredijk, is tot candidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer, in het district Sneek, gesteld Mr. H. H. Huguenin, oud-lid dier Kamer.

Leijden, 29 Mei. Heden promoveerde, tot doctor in de letteren, de heer F. B. Frosée, van Breda, na verdediging van een *specimen quo continctur expositus judicii, quod Aristophanes tulit de principibus pesconis, quae in ejus fabulis occurrunt.* Ook promoveerde tot doctor in de regten, de heer J. P. G. L. Hoex, van Werdth.

Dordrecht, 30 Mei. Men meldt uit Zuid-Beijerland, dat tusschen de arbeiders, p. m. 600 man, werkende aan de indijking van eenen nieuwen polder op het eiland de Tien Gemeten, sedert eenige dagen zoodanige ongeregeldheden zijn ontstaan, dat de plaatselijke authoriteit verpligt is geweest tot herstelling der orde, militairen bijstand in te roepen. Dientengevolge zijn eergisteren eenige manschappen uit de Willemstad derwaarts vertrokken. (*D. Ct.*)

---

* **Zutphen**, 28 Mei. Heden namiddag is alhier in de rivier den IJssel nedergelaten de kabel voor den Rijkstelegraaf. Ook is dezer dagen eene scheepslading palen tot hetzelfde doel hier aangekomen. Tusschen Arnhem en Dieren is men reeds tot bijna aan dit dorp met het zetten der palen genaderd.

's Hertogenbosch, 29 Mei. Men verneemt, dat onze kundige stadgenoot en beeldhouwer, de heer F. Donkers, aan de stadsregering het aanbod heeft gedaan, om uit erkentelijkheid voor de eerste opleiding in de kunst, welke hij aan de school alhier genoten heeft, het kollossaal standbeeld te vervaardigen van eene der grootste mannen, waarop deze stad als geboorteplaats bogen mag, naar keuze der Regering. *N. N. B.*)

Maastricht, den 28 Mei. Volgens het door Burgemeester en Wethouders uitgebragt verslag van den toestand der gemeente over het jaar 1853 bestond de wettige bevolking uit: 11439 mannen, en 12953 vrouwen, te zamen: een zielental van 24394, en de feitelijke bevolking uit 13751 mannen en 13892 vrouwen, te zamen een zielental van 27643, waaronder 1944 militaire hier ter stede in garnizoen. Behalve veelvuldige werkzaamheden en commissien heeft de raad 28 vergaderingen gehouden. De toestand van stads financien was ongunstig, en eene algemeene herziening van het belastingstelsel noodzakelijk. De aanslag der stad in de admodiatie van den rijks accijns op de brandstoffen bedroeg over 1853: *f* 12500,50 in *hoofdsom* of, met opcenten en collectief zegel *f* 18517,40; dus tegen 52½ cent hoofdsom per hoofd van de wettelijke bevolking van 23798 zielen, op 1 Januarij 1852 aangerekend. Het verzoek van den Raad om den aanslag der stad terug te brengen, zoo al niet in evenredigheid van 35 cents per hoofd van de bevolking, dan voor 1853 ten minste in evenredigheid van de beide aanslagen van Roermonde, en dus op *f* 9519.20 in hoofdsom behoudens meer algemeene herziening voor volgende jaren, bleef zonder gewenscht gevolg. De omslag van de *f* 18517.40 is over de ingezetenen geschied, en heeft algemeen misnoegen verwekt. Niettemin is de stad voor het jaar 1854 weder aangeslagen voor *f* 12590 (met opcenten en collectief zegel *f* 18649.97). Het getal der ingeschrevenen voor de nationale militie bedroeg: 211, Het gewoon contingent was 66, het buitengewoon 3. Voor dat contingent zijn ingelijfd: 48 lotelingen, 16 nummerverwisselaars en 4 plaatsvervangers. De stijging van de prijzen der levensmiddelen, gepaard met den strengen winter, heeft tot het nemen van buitengewone maatregelen ter leniging van de schrikbarend toegenomen armoede genoodzaakt, voornamelijk bij het bestuur van de algemeene armen. Onder deze omstandigheden heeft buitendien de liefdadigheid van bijzondere instellingen van kunstlievende en verdere gezelschappen en van ingezetenen, ieder op zich zelve, als om strijd geijverd. Er werd buitendien eene tijdelijke commissie van ondersteuning gevormd, die de opbrengst eener gehouden collecte, vermeerderd met meer andere bijdragen, meer bepaald heeft besteed tot opbeuring van de *schamele armen.* Van het onderwijs aan het Athenaeum wordt bij het verslag de loffelijkste getuigenis gegeven.

— Eenige dagen geleden werd hier op last van den Burgemeester, goedgekeurd door Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, de sluiting bevolen van de R. C. Kerk van den H. Martinus te Wijk, en zulks uithoofde van haren bouwvalligen toestand. Nadat men aanvankelijk slechts besloten had, om in de noodige reparatiën te voorzien, heeft men thans het plan opgevat, eene geheel nieuwe kerk in de plaats te stellen, tot welk einde de weldadigheid wordt ingeroepen en inteekenings-lijsten aan de huizen der ingezetenen rondgaan.

— De Raad der stad heeft voorloopig de brood[…] stand gehouden en slechts eenige geringe wijzig[…] het thans bestaande reglement gebragt. Sedert 22 […]ber 1851 is echter een voorstel tot afschaffing aa[…] waarop tot dusverre niet is beschikt.

Advertentiën.

223ste Nederlandsche Staats-Loter[ij]

2e LIJST. 4e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N°. 16336 *f* 5000; N°. 882 *f* 1250; N°s. 14772, 1[…] 235 en 2768 ieder *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 30 Mei 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned.W.Schuld.	2 1/2	58 3/4 9/16 9/16			
Dito Certificat.	3	69 1/2 3/4	*Hope* 1798/1816	5	97 5/[illegible]
Dito dito	4	85 5/8 13/16	Dito 1828/1829	5	
O. I. Leening.	4	(13/16	Cert.1831/1838	5	84 3/[illegible]
Amort. Syndic.	3 1/2		Dito Dito	4 1/2	81 1/[illegible]
Hand.-Maats.	4 1/2		Dito *Hope*	4	
Belgie.			Dito *Stieglitz.*	4	73 7/[illegible]
Certificaten.	2 1/2		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild.*	2 1/2		Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatien.	3				
			Polen.		
Spanje.					
Nieuwe	1	18 1/2 9/16	Obligatien	4	64[illegible]
Dito Buitenl.	3	39 1/8	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. 6/m.	3	34 11/16 3/4			
Bew. Sp. Com.		4 3/8 7/16	Metalliek	5	58[illegible]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	73
Portugal.			Dito letter B	5	73
Londen nieuwe.	5	34 7/16 9/16	Dito 1847	2 1/2	30[illegible]
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2 1/2	30[illegible]

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. 96; Philad[…] act. $3\frac{5}{16}$; Mexic., te Lond. 3 pct. $22\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; d[…] $22\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; Gren., te Lond. p. s. 100. $2\frac{1}{2}$ pct. 15[…] dito Onb. $15\frac{11}{16}$; dito Uitg. $6\frac{3}{8}$; Ecuad. $2\frac{15}{16}$; Peru […] $59\frac{3}{8}$.

De beurs was heden over het geheel flaauw gestemd, […] volge van eenige verkooporders welke in de hoofdsoo[rten] binnenl. en buitenl. effecten geëffectueerd werden. Van […] melde soort blijven Integr. echter zeer vast, daar e[…] laatbeurs eenige inkoops-commissiën plaats hadden.

FRANKFORT, Maandag 29 Mei. 5 pct. Metal[…] Spanje binn. 1 pct. $18\frac{9}{16}$; Wissel op Londen 11[…] op Parijs $93\frac{3}{8}$; dito op Weenen 86.

LONDEN, Maandag 29 Mei. Consols cont. $91\frac{1}{2}$, 91[…] N. 3 pct. $24\frac{1}{2}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 63; Gren. 2[…] Sardinie 5 pct. $82\frac{1}{2}$; Spanje 3 pct. $39\frac{1}{2}$; dito 1 […] dito Certificaten $4\frac{3}{4}$; dito Passive $4\frac{1}{8}$; Russen 4[…] 83; dito 5 pct. $96\frac{1}{2}$; Holl. $2\frac{1}{2}$ pct. 61; dito 4[…]

PARIJS, Maandag 29 Mei. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. op […] 3 pct. 70.40; Sp. Binn. 3 pct. 36; dito 1 pct. […] $4\frac{1}{2}$ pct. $89\frac{1}{4}$; N. Metall. 5 pct. 81.

WEENEN, Maandag 29 Mei. N. Metall. 85[…] B. 108; N. Leen. $91\frac{1}{4}$; Lot. v. fl. 250 122; Lo[…] 105; Bankactien 1205; Zilver 36; Wissel Lo[…] Parijs $160\frac{1}{2}$.

MADRID, Vrijdag 26 Mei. Sp. binn. 3 p[ct.] […] nieuwe 1 pct. $18\frac{7}{8}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gra[…]